

Praha 18. 6. 2013

18

Činnost oboru alergologie a klinické imunologie v roce 2012

Activity in branch of allergology and clinical immunology in 2012

Souhrn

Tato aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření (vyšetření) a počty léčených pacientů. Dává přehled o počtu léčených pacientů na vybrané diagnózy v České republice v roce 2012.

Summary

This Topical Information presents the number of consultation rooms, number of health personnel involved, number of examinations (treatments) and numbers of treated patients. It gives an overview of treated patients for selected diagnoses in the Czech Republic in 2012.

Údaje, uvedené v této aktuální informaci, jsou čerpány z Ročního výkazu o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie a klinické imunologie, který je každoročně součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Zpravodajskou jednotkou je každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Za rok 2012 výkaz odevzdalo celkem 411 pracovišť, což je o 1 subjekt méně než v minulém roce. Návratnost výkazu činila 94 %. K 31. 12. 2012 poskytovalo zdravotní péči ve sledovaném oboru 614 lékařů a 648 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ZPBD). V přepočtu na úvazky (průměrné roční přepočtené počty včetně smluvních pracovníků) se jednalo o 438,29 lékařů a 544,33 ZPBD. Průměrně na 1 pracoviště připadalo 1,07 úvazku lékaře.

Během sledovaného roku 2012 bylo v ordinacích provedeno 2 270 871 ošetření-vyšetření (2 348 tisíc v roce 2011), což v přepočtu na jeden úvazek lékaře představuje v průměru 5 181 ošetření (5 340 v roce 2011). Nejvíce ošetření vzhledem k úvazku lékaře bylo vykázáno, stejně jako v předchozích letech, v kraji Jihočeském (7 023). Naopak nejmenší počet výkonů na 1 úvazek byl zaznamenán v kraji Olomouckém (4 352).

Na alergologických pracovištích se v roce 2012 léčilo 888 748 pacientů (v roce 2011 rovněž 889 tisíc). Jednomu léčenému pacientovi bylo poskytnuto průměrně 2,6 ošetření. V přepočtu na 1 000 obyvatel činil počet léčených pacientů 84,6 (v předchozím roce 84,7). Počet léčených pacientů na úvazek lékaře zůstal zhruba na hodnotě z minulého roku, tj. 2 028 osob. Nejvíce léčených pacientů na průměrný roční úvazek lékaře vykazovaly kraje Vysočina (2 882) a Moravskoslezský (2 841). Naopak v Praze dosahuje tento poměr dlouhodobě nejnižší hodnoty (1 513).

Specifickou hyposenzibilizací bylo v roce 2012 léčeno celkem 81 626 pacientů (v předchozím roce 89 tisíc) a u 21 302 pacientů byla zahájena specifická imunoterapie alergenem (24 tisíc v roce 2011). Počet prováděných kožních testů se v roce 2012 snížil oproti předchozímu roku z 2 813 tisíc na 2 628 tisíc.

Kromě již uvedených údajů jsou na příslušném statistickém výkaze sledovány také dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu alergických onemocnění. Z celkového počtu pacientů léčených pro určitou diagnózu na odděleních alergologie bylo ve sledovaném roce 49 % osob ve věku do 19 let a 51 % připadalo na pacienty starší 20ti let.

Z dispenzarizovaných osob pro vybranou diagnózu trpělo nejvíce pacientů pollinosou neboli sennou rýmou, a to jak ve věkové skupině 0 až 19 let (75 nemocných na tisíc dětí a dorostu), tak lidé starší (21 pacientů na 1 000 osob ve věku 20+). Druhým nejčastějším onemocněním bylo astma. Pacientů do 19 let se s touto nemocí potýkalo 67 z tisíce dětí a dorostu, u osob starších 20ti let se astma vyskytovalo u 18 z 1 000 obyvatel ve věku 20+. Třetí nejvýznamnější diagnózou, která byla léčena v alergologických ordinacích, byla stálá alergická rýma. Nemocné do 19 let postihovala v 37 případech z 1 tisíce dětí a dorostu, osoby starší 20ti let pak v 11 případech z tisíce osob příslušné věkové kategorie. Z výše uvedených údajů vyplývá, že pořadí nejběžnějších diagnóz je u obou sledovaných skupin pacientů stejné, ale výskyt v přepočtu na tisíc obyvatel daného věku je u osob starších 20ti let podstatně nižší. Ve věkové skupině do 19ti let se zhruba 216 dětí a dorostu léčí s některým ze sledovaných alergických onemocnění. Z tisíce osob starších 20ti let se některá ze sledovaných alergických diagnóz vyskytuje u 56 pacientů.

Na výkaze pro obor alergologie a klinické imunologie se vedle výše zmíněných onemocnění sleduje dalších osm diagnóz, které svým výskytem nejsou tak významné. Jedná se o atopickou dermatitis (Dg. L20.-), imunodeficienci s převahou poruch protilátek (Dg. D80), běžnou variabilní imunodeficienci (Dg. D83), Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie (Dg. M31), systémový lupus erythematosus (Dg. M32), dermatomyositis (Dg. M33), Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (Dg. M35) a Anafylaxi (Dg. T78.2). Souhrnně byla uvedena onemocnění zjištěna u 12 pacientů/1 000 obyvatel.

K péči o pacienty bylo použito 433 spirometrů, na kterých bylo provedeno přes 728 tisíc výkonů. V imunologických laboratořích bylo provedeno 2 748 tisíc výkonů.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková

Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, rok 2012

Pracovníci a počty pracovišť		
Počet samostatných pracovišť		411
lékaři	fyzické osoby	614
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	438,29
ZPBD ¹⁾	fyzické osoby	648
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	544,33
Průměrný počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,07

Počty konzultací a počty léčených pacientů		
Počet vyšetření	celkem	2 270 871
	na 1 000 obyvatel	216,1
	na 1 průměrný roční úvazek lékaře	5 181
	na 1 léčeného pacienta	2,6
Počet kožních testů		2 627 963
Počet léčených pacientů celkem		888 748
z toho	počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací	81 626
	počet pacientů, u kterých byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem	21 302
Průměrný počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel		84,6
Průměrný počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		2 028

¹⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

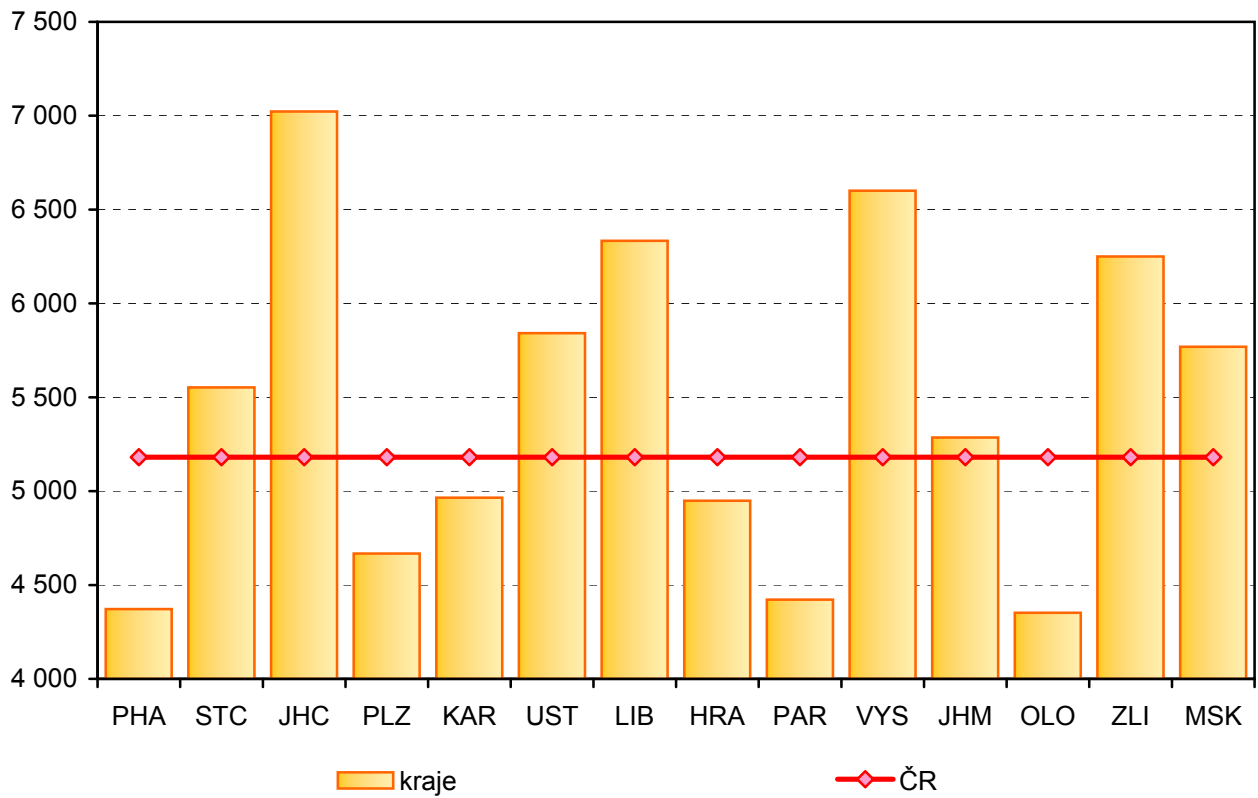
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, rok 2012

Území, kraj	Počet ZZ	Lékaři (průměrný roční přepočtený počet)	Počet ošetření		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
			celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	76	110,45	482 863	4 372	167 119	1 513	134,37
Středočeský	40	33,33	185 059	5 552	77 857	2 336	60,54
Jihočeský	20	15,56	109 271	7 023	34 863	2 241	54,78
Plzeňský	24	20,55	95 917	4 667	44 781	2 179	78,29
Karlovarský	9	6,40	31 775	4 965	14 774	2 308	48,84
Ústecký	37	27,58	161 122	5 842	68 645	2 489	82,97
Liberecký	17	15,15	95 954	6 334	35 952	2 373	81,97
Královéhradecký	26	26,46	130 960	4 949	58 689	2 218	106,07
Pardubický	22	14,37	63 539	4 422	27 819	1 936	53,87
Vysočina	17	14,25	94 059	6 601	41 071	2 882	80,28
Jihomoravský	38	60,41	319 333	5 286	96 362	1 595	82,56
Olomoucký	18	33,91	147 574	4 352	51 767	1 527	81,16
Zlínský	18	16,73	104 557	6 250	46 499	2 779	79,04
Moravskoslezský	49	43,14	248 888	5 769	122 550	2 841	99,78
ČR	411	438,29	2 270 871	5 181	888 748	2 028	84,57

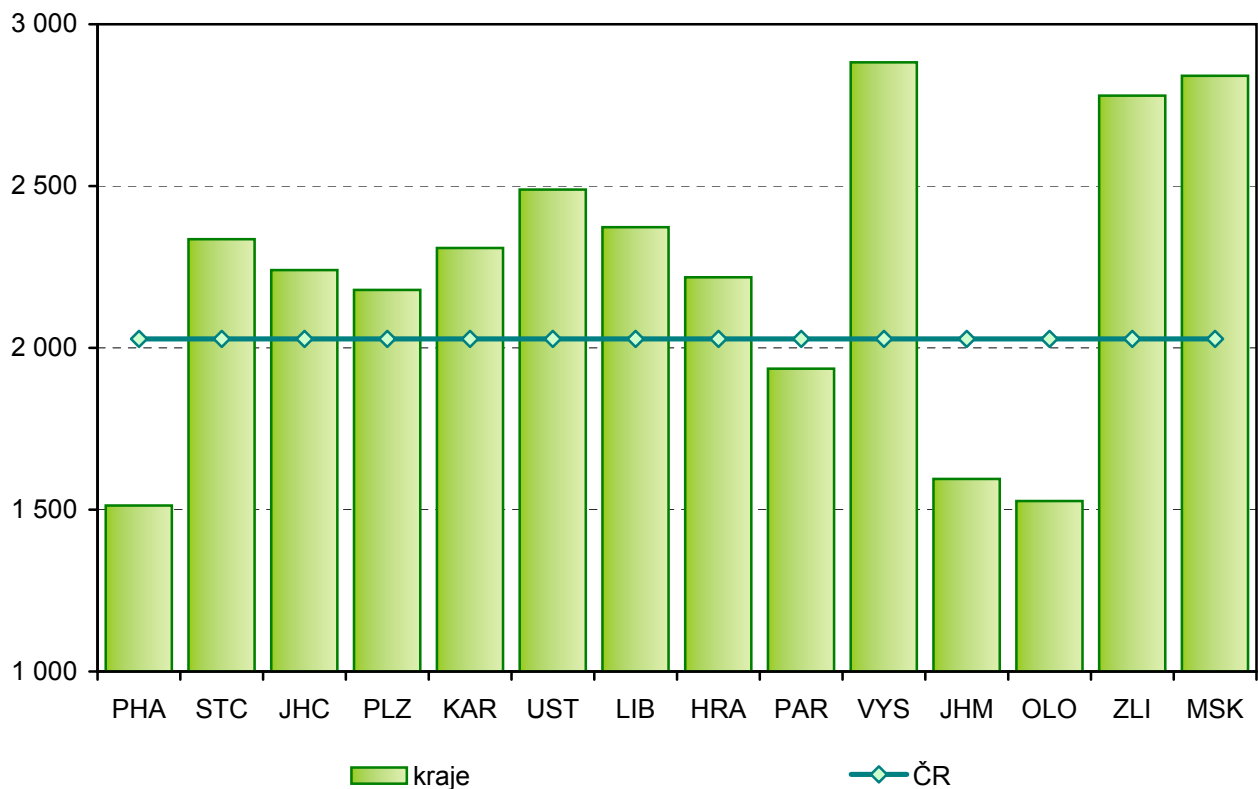
Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním, rok 2012

Onemocnění - vybrané diagnózy	Kód MKN-10	Celkem	věková skupina			
			0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
atopická dermatitis	L 20.-	83 893	21 312	20 505	13 736	28 340
pollinosa	J 30.1	328 878	16 982	69 426	68 732	173 738
stálá alergická rýma	J 30.3	169 899	9 716	32 197	33 854	94 132
astma	J 45	291 257	23 545	60 382	55 243	152 087
imunodeficience s převahou poruch protilátek	D 80.-	26 479	6 333	5 969	3 771	10 406
běžná variabilní imunodeficience (CVID)	D 83.-	12 540	1 520	1 790	1 358	7 872
			na 1000 obyvatel			
atopická dermatitis	L 20.-	8,0	30,4	23,8	26,9	3,4
pollinosa	J 30.1	31,3	24,3	80,7	134,7	20,6
stálá alergická rýma	J 30.3	16,2	13,9	37,4	66,3	11,1
astma	J 45	27,7	33,6	70,2	108,3	18,0
imunodeficience s převahou poruch protilátek	D 80.-	2,5	9,0	6,9	7,4	1,2
běžná variabilní imunodeficience (CVID)	D 83.-	1,2	2,2	2,1	2,7	0,9

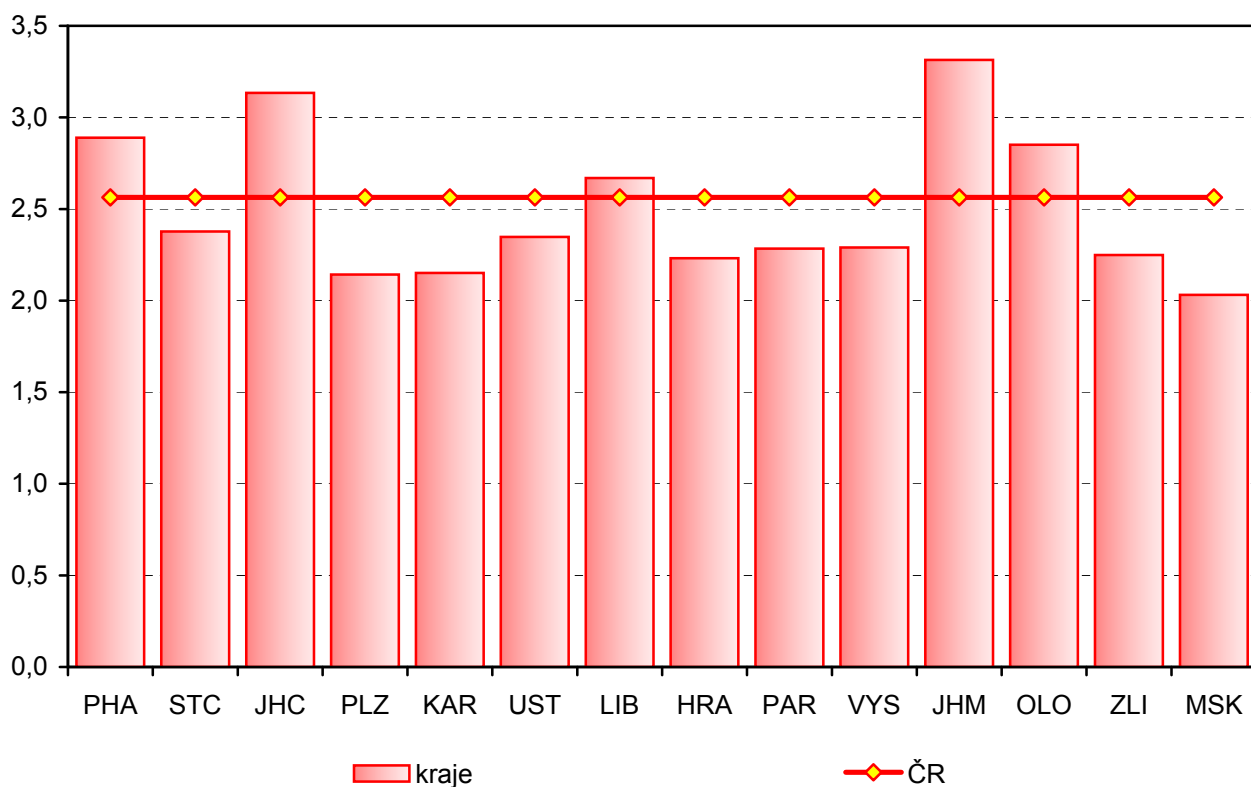
Počet konzultací na 1 lékaře

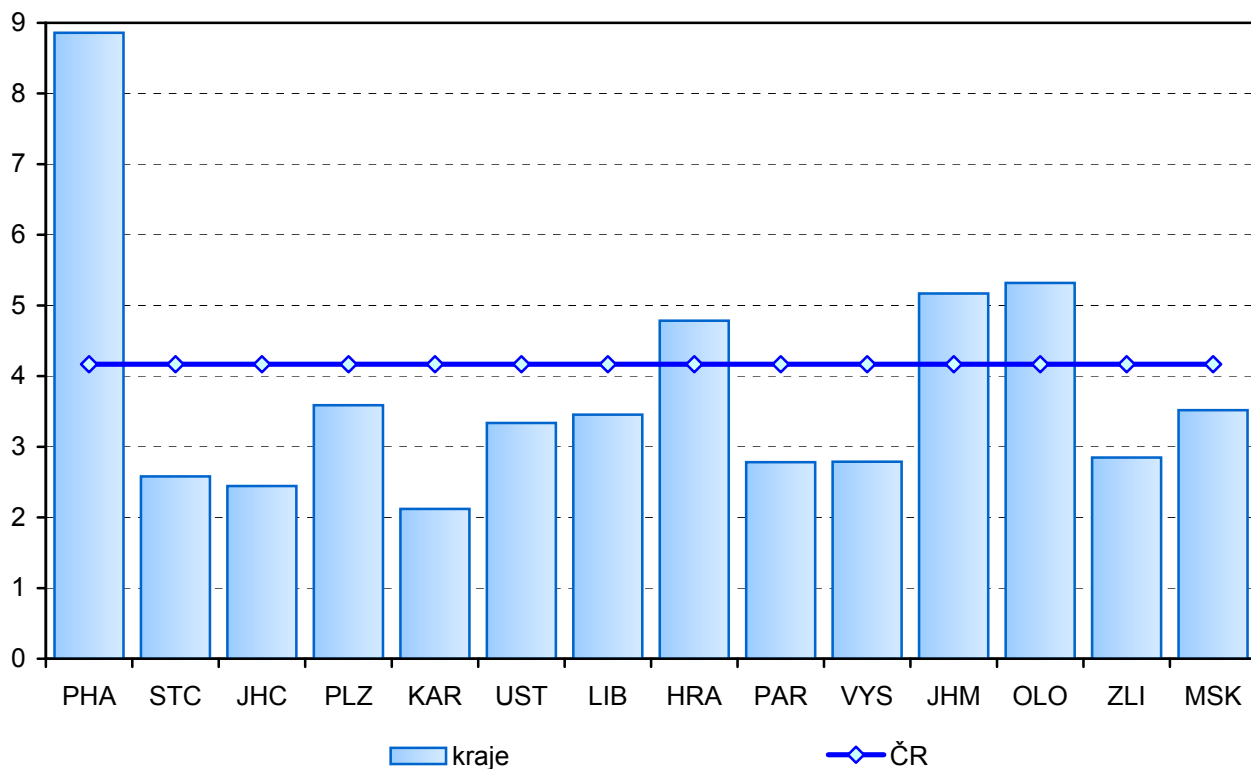
Počet léčených pacientů na 1 lékaře

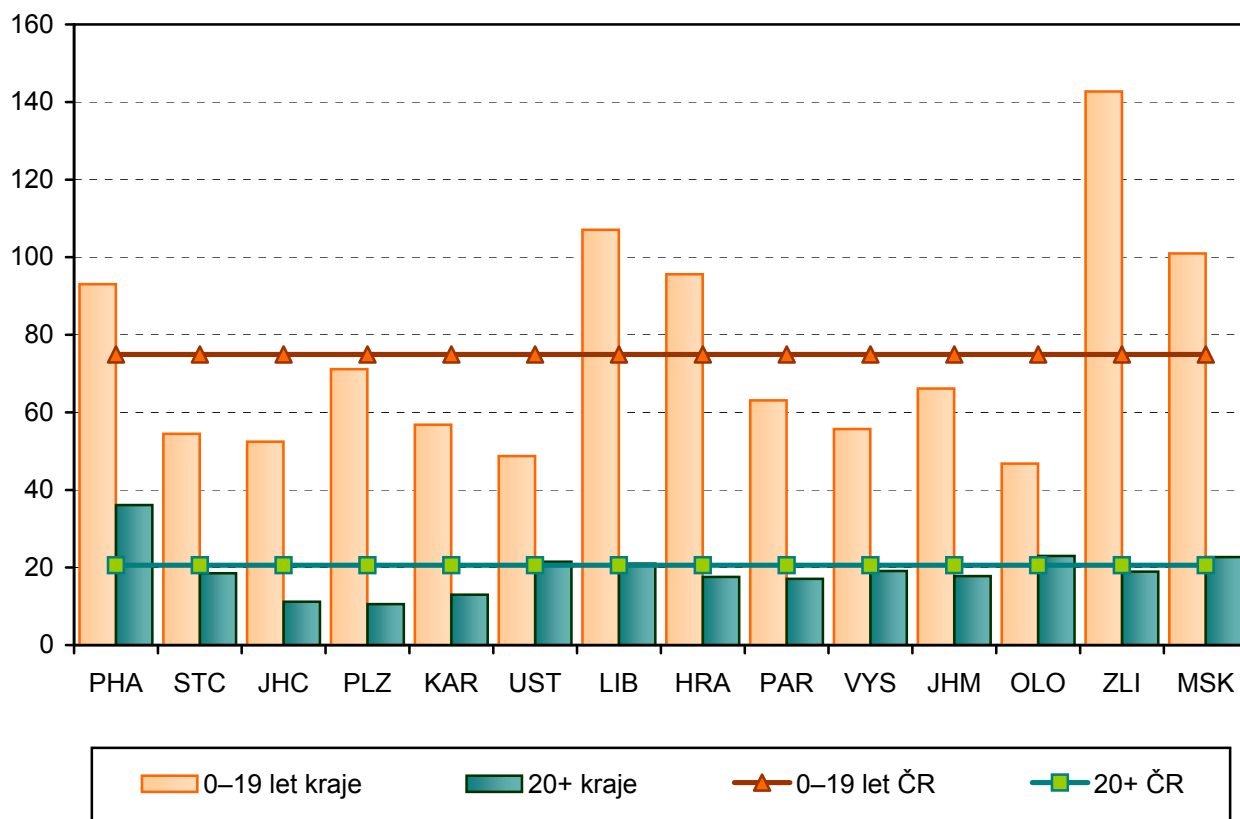
Počet konzultací na 1 léčeného pacienta

Počet úvazků na 100 000 obyvatel

Dispenzarizovaní pacienti pro pollinosu na 1 000 obyvatel příslušného věku

Dispenzarizovaní pacienti pro astma na 1 000 obyvatel příslušného věku

